

obzornik

glasilo delovne skupnosti

25 LET

BREST — danes in jutri

Osnovno izhodišče naše poslovne politike za letošnje leto je bilo: optimalizacija proizvodnih kapacitet v vseh poslovnih enotah. Čeprav so bili vsi naši napori tudi lani usmerjeni v to smer, uspeh ni bil povsem zadovoljiv iz tistih razlogov, o katerih sem že pisal ob koncu lanskega leta. Ugotoviti moram, da je gospodarjenje tudi v letošnjem letu v znamenju stabilizacijskih ukrepov v naši ekonomski politiki in napori celotne družbe so usmerjeni v to smer. Ob tem, kako se ta politika uresničuje, pa moram žal ugotoviti, da ni vse tako, kot je bilo zastavljeno v začetku leta. Inflacija stroškov, ki je kljub zamrznitvi cen lani močno pritisnila na našo proizvodnjo, se je nadaljevala tudi letos, le v nekoliko manjši obliki. Devaluacija dolarja v začetku leta nam ni prinesla boljšega položaja v izvozu, ker je istočasno prišlo tudi do devaluacije dolarja, porasta prevoznih stroškov za čezmorski prevoz in ne nazadnje tudi do

rahle revalorizacije dinarja proti dolarju, ki jo je bila opravila Narodna banka v poletnih mesecih, tako da danes dobimo za dolar prav toliko kot pred letom dni.

LETOS DOKAJ UGODNI REZULTATI

Že ob postavljanju letnega plana za letošnje leto nam je bilo jasno, da samo z večjo produktivnostjo lahko kljubujemo večjim stroškom ob istočasni zamrznitvi cen naših izdelkov. Danes lahko ugotovimo, da smo v tem prizadevanju dosegli razmeroma zelo ugodne rezultate. Če primerjamo samo nekatere osnovne kazalce za osem mesecev lani in letos, dobimo naslednja razmerja:

	1971	1972	Index
celotni dohodek	120.800	147.500	122
proizvodnja	120.100	178.000	148
osebni dohodki	1.321	1.750	132

Analogno tem kazalcem sledijo tudi drugi ekonomski kazalci,

saj bomo sklade povečali za 100 odstotkov v primeri z lanskim letom, ko je zaposlenost ostala na ravni preteklega leta.

Če se nekoliko pomudimo ob doseženih rezultatih, moramo ugotoviti, da so pravzaprav nad planiranimi, da so rezultat prizadevanj celotne delovne skupnosti in investicijskih naložb nekaj let nazaj. To je tudi potrditev, da smo trdno odločeni prispevati kar največ k naporom celotne družbe k stabilnejšemu gospodarstvu. Ob tej priložnosti bi tudi izrekel trditev, da se Brest ne boji ostrejših pogojev gospodarjenja, ampak da se veliko bolj bojimo nestabilnosti, kratkoročnosti, pogostnega spreminjanja pogojev gospodarjenja, saj večkrat niti ne vemo, kaj bo jutri, kakšni ukrepi bodo sledili in podobno.

KAKO BO JUTRI?

Razmeroma ugodna ocena gospodarjenja v letošnjem letu pa nam ne more služiti za osnovo pri predvidevanjih za prihodnje leto. Ravno sedaj se porajajo težnje po velikem povečanju cen surovin in ostalih repromaterialov, ki jih uporabljamo v naši proizvodnji. Priča smo temu, da skoraj vsak teden dobimo poziv za podpis samoupravnega dogovora za povišanje cen. Ta povišanja se ne gibljejo v nekih normalnih in razumnih mejah, ampak je poprečje nekje od 25 do 30 odstotkov. Kako se bomo pod temi predpostavkami vključevali v mednarodni trg, če vemo, da danes pri izvozu komaj pokriva stroške proizvodnje? Kako naj zaključujemo izvozne posle za prihodnje leto? Ali naj jih sploh zaključimo? Na to ne moremo dobiti odgovora in vse tveganje sloni na kolektivu. To so velike nedoslednosti v naši ekonomski politiki.

Nedoslednosti se pojavljajo na vseh ravneh. Priče smo, da imajo vsi proračuni (zvezni, republiški, občinski) velike presežke tudi v letošnjem letu. Ti presežki se ne vračajo gospodarstvu, čeprav je prav to gospodarstvo v zelo težkem položaju.

Se vedno imamo precej težav z nelikvidnostjo, s slabim plačevanjem naših kupcev. Ukrepi zveznega izvršnega sveta v juliju mesecu za odpravo nelikvidnosti bodo prizadeji tudi nas. Tako računamo, da bomo morali ob zaključnem računu zmanjšati ostanek dohodka za najmanj milijon dinarjev na račun slabega plačevanja naših kupcev. Po teh ukrepih mora Brest do leta 1975 letno vlagati najmanj 7 milijonov dinarjev v stalna obratna sredstva, skoraj dva milijona v rezervni sklad podjetja in tako naprej.

Ti ukrepi nam bodo zelo zmanjševali možnosti investiranja tja do leta 1975, kar tudi ni preveč optimistično.

NEGOTOVA PRIHODNJA EKONOMSKA POLITIKA

V takšnih pogojih je vsaka prognoza popolnoma nerealna, vsaka napoved tvegana. Vsekakor bo sestava plana za prihodnje leto precej zahtevna naloga in čeprav bi se morali lotiti izdelave takoj, bomo morali verjetno počakati vsaj do konca letošnjega leta, ko bo nekoliko več znanega o ekonomski politiki v prihodnjem letu.

Pripravlja se nov zakon o obdavčitvi podjetij. Čeprav je predlog že znan, bomo morali počakati, da se uskladi med republikami in tudi ne vemo, ali bo veljal že v začetku prihodnjega leta ali ne.

Prihodnji mesec bi morali dobiti nov devizni režim, toda tudi ta je preložen na začetek prihodnjega leta, tako tudi ne vemo, kaj in kako bo v prihodnjem letu na tem področju.

Poudariti moram, da nam v prihodnjem letu ne ostaja nekaj večjih rezerv v proizvodnih kapacitetah, zato tudi ne bomo mogli, tako kot letos, kljubovati naraščanju stroškov proizvodnje z večjo produktivnostjo, ampak bomo morali tudi naše cene prilagoditi splošnim gibanjem v gospodarstvu in del bremen prenesti na kupce gotovih izdelkov. Ker moramo s precejšnjo gotovostjo računati na podobna gibanja tudi v prihodnje, je nujno, da planiramo, kljub vsem ekonomskim težavam, tudi modernizacijo proizvodnje in razširitev tistih zmogljivosti, za katere so realne možnosti. Pri tem mislim predvsem na modernizacijo naših primarnih proizvodnih enot Tovarne ivernih plošč in Tovarne lesnih izdelkov Stari trg. Nalogo, ki smo si jo zastavili, da povečamo proizvodnjo ivernih plošč, bomo morali na vsak način realizirati. Kot je znano, smo zaprosili za kredit pri Mednarodni banki in računam, da bo stališče banke znano do konca letošnjega leta. To je naša osrednja naložba v srednjeročnem programu razvoja, ki bo ravno prihodnji mesec v javni razpravi, zato o tem programu ne bi pisal posebej.

Poleg te osrednje naložbe so predvidene tudi druge, predvsem, da bi modernizirali proizvodnjo, kar vse naj bi nam omogočilo, da svoje rezultate do leta 1976 podvojimo.

Ni dvoma, da je prehojena pot Bresta, da so rezultati, ki jih je dosegel, žilavost, upornost, izkušnje in če je potrebno, tudi samoodpovedovanje, dovolj veliko jamstvo, da bomo s skupnimi močmi dosegli tudi ta cilj. Zato kljub vsem težavam lahko z optimizmom zremo v prihodnost, kajti petindvajset let delovanja in razvoja podjetja je tako uspešno, da smo vsi lahko na to ponosni. Ob tej priložnosti tudi iskrena čestitka in zahvala vsem tistim, ki so na tej prehojeni poti prispevali k uspešni rasti in razvoju podjetja, mlajšim pa mora biti to zadolžitev, da bomo to pot nadaljevali.

inž. JOŽE STRLE

Vsem občanom
in Brestovcem
čestitamo
ob občinskem
prazniku!

Rast in razvoj Bresta

Četrto stoletje je v materialnem ali duhovnem razvoju nekega naroda le kratko obdobje. Podobno je tudi v razvoju gospodarske celice — podjetja, le da so tu razsežnosti manjše, otipljivejše, bolj podvržene večjim nihanjem, padcem in vzponom. V razvoju BRESTA kot gospodarske celice so bili prisotni vsi ti dejavniki.

SKROMNI ZACETKI

Podjetje je bilo ustanovljeno 25. oktobra leta 1947 z ukazom takratnega predsednika vlade tovariša Mihe Marinka. Zametki podjetja so bili sicer že prej in segajo tja v leto 1945, le nekaj mesecev po končani vojni. Trdnjše oblike pa je dobilo podjetje na ukaz vlade; vanj so bili združeni: Lesno industrijski obrat I. ali Krajčeva žaga, Lesno industrijski obrat II. (bivša Šerkova zaboja in zametki barakarne), Lesno industrijski obrat Martinjak, žage Marof Stari trg, Dolenja vas, Begunje in Rakek. Proizvajali smo le žagan les, zaboje in barake.

Seveda to niso bili industrijski obrati in današnjem pomenu besede. Tehnološka sredstva in tehnologija so bili na nizki stopnji. Prostori so bili zasili, leseni. Nobena redkost ni bila, da so delavci stroje zavarovali pred dežjem z dežniki, z dežnimi plašči in podobnim.

Pogojev dela z današnjimi splošno ni mogoče primerjati. Kljub temu sta bili delovna morala in zavest na takšni stopnji, da so bili ljudje pripravljeni in so tudi delali v glavnem vse nedelje. O kakšnih prostih sobotah še sanjati nismo upali. Mnogokrat se spominjam tistih časov; kako lepi so bili!

Povsod, na vsakem koraku, si srečal samo delovno vnemo, tovarništvo, odrekanje, entuziazem. Takrat ni bilo besed o socialnem razlikovanju, o bogatih in revnih. Bili smo enaki, prežeti z duhom ustvarjalnosti.

Prav gotovo smo v tem delovnem naletu delali tudi napake. Kdo jih ne bi? Izvirale pa so iz pretiranega zagona in nepoznavanja stvari. Parola, da mora gozd, zeleno zlato, plačati prvi petletni plan in obnovo domovine, je bilo treba uresničiti. Zato so žage pele skoraj noč in dan, prav gotovo pa po dvakrat po deset ur dnevno. Nenasitne so bile potrebe po žaganem lesu tako doma kot zunaj naših meja. Zlasti v Anglijo smo ga mnogo izvažali. Žagan les je bil osnovni proizvod, le v Cerknici in Martinjaku smo delali zaboje, v Cerknici pa tudi barake in dele za barake.

NOVE USMERITVE

Taka proizvodnja je tekla vse do leta 1952. Sele od tega leta naprej se začnejo iskanja predelave višje stopnje. Za to je bilo seveda potrebno najprej ustvariti pogoje. V Tovarni pohištva v Cerknici smo začeli že leta 1950 graditi večji objekt z okrog 4000 kvadratnimi metri pokrite površine, sedanjo glavno proizvodno dvorano. Čeprav so bili tudi v tej hali prvi proizvodi zaboji in barake, je bilo prav to temelj za postopno preusmeritev proizvodnje. Leta 1950 je zato eden izmed najvažnejših mejnikov v dosedanjem razvoju BRESTA. Iz dveh razlogov: ker je bil to začetek delavskega samoupravljanja in iskanja nove proizvodne usmeritve in ker je vodstvo podjetja prevzel tovariš Jože Lesar, ki je bil glavni tvorec in idejni vodja razvoja BRESTA.

Pri iskanju novega programa smo se lotili različnih stvari. Eden izmed zahtevnejših izdelkov so bile šatulje za likerje za Tovarno likerjev v Ajdovščini. Še zahtevnejše pa so bile šatulje za šivalni pribor, namenjene za izvoz v Anglijo. Ob njih smo se prvič srečali z uporabo lužil in

s površinsko obdelavo lesa. Težave so bile velike, saj nismo imeli ljudi, ki bi tako proizvodnjo obvladali. Vendar smo bili od spodrsrlaja do spodrsrlaja z izkušnjami bogatejši in že leta 1953 smo pričeli s proizvodnjo kuhinjskih garnitur. Vem, da kredenca Krim še marsikje krasí kuhinjski prostor. O današnjih nepogrešljivih laminatih za proizvodnjo kuhinjskega pohištva takrat nismo vedeli ničesar. Leta 1955 smo nabavili za takratne razmere nekaj boljših strojev in pripravljali smo se na proizvodnjo furniranega pohištva. Seveda so bile medtem različne preidave in dozidave tovarniških

prostorov, zgrajen je bil drugi trakt, zaprta sušilna lopa, zgrajena kotlovnica. Tovarna je že dobila primerne razsežnosti in osnove za osvajanje zahtevnejših postopkov in proizvodov. Tedaj smo bili že dokončno odločeni, da bomo osvojili proizvodnjo kosovnega furniranega pohištva.

Novi mejnik je v Tovarni pohištva v Cerknici napravil požar leta 1959. Tovarna ni bila samo obnovljena, bila je tudi razširjena in tehnološko modernejša. Brez večjih posegov je obratovala vse do leta 1968, ko je bila začeta zadnja velika rekonstrukcija.

25 let Bresta

Težko je ob tako pomembnem jubileju kot je petindvajsetletnica BRESTA v nekaj priložnostnih besedah zajeti vse tisto, kar predstavlja življenjsko vsebino v samorastniškem vzponu največje notranjske delovne skupnosti:

vse tiste neštete življenjske usode notranjskih garačev, ki so se spletle okrog BRESTA... vseh tistih, ki so gradili in oblikovali BREST z zavestjo, da bodo svoji družini in vsej družbeni skupnosti ustvarili večji in boljši kos vsakdanjega kruha;

vse vzpone in krize na njegovi razvojni poti, pomembne samoupravne odločitve, žrtve in odrekanja;

vse žulje, preliti znoj in prečute noči ob strojih; vse dolge nočne ure ob strokovnih analizah za pomembnejše poslovne odločitve...

Beseda postane ob tem burnem življenju in razvoju ne-močna. Danes lahko le s ponosom vemo: BREST je iz majhnih razdrobljenih žagarskih obratov postal moderna lesna industrija, pomembna v našem najširšem gospodarskem prostoru. In z njim je vseskozi utripala in rasla Notranjska, njeni ljudje.

Z BRESTOVIM jubilejem je tesno povezan tudi Brestov obzornik. Ob dvajsetletnici podjetja je bilo njegovo rojstvo in odtlej si je prizadeval spremljati njegov razvoj in rast ter se čim bolj približati slehernemu zaposlenemu. Ob novem jubileju prihaja pred vas z novim obrazom, njegova vsebina pa bo morala še bolj rasti iz zavesti, da je to glasilo vse delovne skupnosti in da bi moral njegovo podobo soustvarjati sleherni Brestovec.

Ob petindvajsetletnici podjetja iskrena zahvala vsem, ki so ustvarjali in ustvarili BREST z našo skupno željo, da bi rasel in se razvijal še bolj strmo kot doslej.

Uredništvo

RAZVOJ DRUGIH POSLOVNIH ENOT

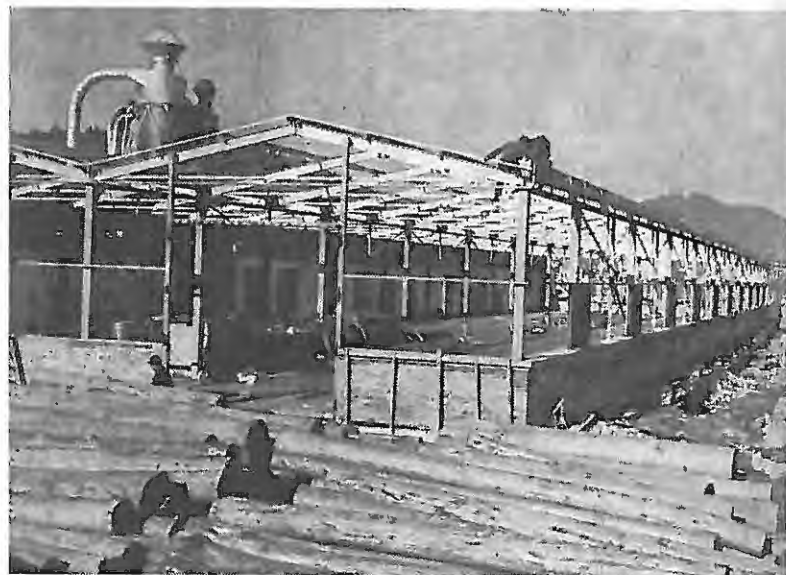
Tudi v Tovarni pohištva v Martinjaku je bil razvoj podoben. Po letu 1950 smo začeli postopo-

Skromni začetki Brestove proizvodnje — zaboja je bila poglavitni obrat finalne proizvodnje

ma opuščati proizvodnjo zabojev in uvajati proizvodnjo galanterije. Komaj rekonstruirano tovarno je leta 1954 uničil požar. Delavci so se takoj lotili obnove.

Zdi se mi, da je bil Marof v Starem trgu še najmanj deležen burnega razvoja, čeprav se tudi ta poslovna enota spremembam ni mogla izogniti. Poleg koncen-

Iz majhne mizarske delavnice je nastala moderna tovarna — Tovarna pohištva Stari trg

Prihajali so novi, modernejši in sodobnejši stroji. Ukinjena je bila proizvodnja žaganega lesa, novo postrojenje pa je omogočilo postopen prehod od galanterije

tracije žagarske industrije je bila na Marofu organizirana tudi proizvodnja zabojev in ladijskega poda, ki teče še danes. Pred leti pa je bila zgrajena stolarna s kapaciteto okrog 100.000 stolov letno.

Ukinjena je bila proizvodnja galanterije na Rakeku. Prostore smo odstopili Kartonažni tovarni Ljubljana, ki je v njih organizirala proizvodnjo embalaže iz valovite lepenke.

Ukinjene so bile žage v Dolenji vasi, v Begunjah in v Cerknici ter vse žaganje skoncentrirali na Marofu v Starem trgu.

—0—

Ko se človek nehote v spominih sprehodi nazaj skozi ta pretekla leta, kar sam sebi ne more verjeti, da je bilo v tako kratkem času toliko storjenega. To pa še ni vse. Nove podobe ni dobil samo BREST. Dobila so ga tudi naša naselja, da o Cerknici sami ne rečem ničesar. Najvažnejše pri vsem tem pa je znanje, ki so ga zaposleni v tem času pridobili. Tega jim ne more odvzeti nihče. To je jamstvo, da se bo BREST razvijal tudi v prihodnje z enakim tempom ali pa še hitreje kot do sedaj.

Vsem zaposlenim čestitam ob 25-letnici podjetja in jim želim novih delovnih uspehov.

T. Kebe

L. 1952 so v TP Cerknica začeli graditi moderne proizvodne prostore, skladno s proizvodno usmeritvijo.

RASLI SO Z BRESTOM

Pravzaprav smo imeli težko nalogo. Določiti tri ali štiri delavce, ki so bili BRESTOVCI v prvih dneh, tedaj, ko je bil še LIP in še pred tem in da zdaj niso več na BRESTU. Vsaj aktivno ne. Njihove misli seveda še vedno dobijo peroti in lete od kope do kope, od žage do modernih lesnoindustrijskih strojev — od sodelavca do sodelavca. In teh, nekdanjih je vedno manj. Realni, trdni možje, preizkušeni s sto in sto izkušnjami so se pogovarjali o BRESTU kakor o delu samega sebe, o tistem delu svojega življenja, ki mu več ne pripadajo.

Verjetno zato velika mera melanholije, ki je kljub prizadevanju niso mogli skriti.

SEGA ANDREJ. Markantna in šegava je Segova osebnost — zmeraj je dobre volje, čeprav zna njegov še zelo mladostni obraz tudi mrko pogledati. Vendar za zelo kratak čas. Bolj značilna zanj je podoba poglabljeno razmišljajočega človeka, ki vedno nekaj »ruhta«, pa išče boljših rešitev. Nikjer se mu ne poznajo leta in človeku se zazdi čudno, kako da je takšen možakar v poklju. Sicer je pa v poklju samo formalno, mož dela, neprestano dela in pozna se mu, da so mu dnevi še zmeraj prekratki, da zagodnja, če mu ostane kaj za jutri, če bi pa moral urediti že danes.

V prijetni dnevni sobi smo se zlekli v naslanjače in mož je razgrnil pred nas zgodovino »svojega« Bresta in svojo lastno.

»Delal sem že na tehnični bazi. To je bila prva organizacija, ki je pomagala obnovljati porušene vasi. Po vojni je bilo vse stolčeno in delali smo vrata, okna... Pomagali so tudi ujetniki, Nemci, med njimi precej strokovnih delavcev. Sprva smo to delali za obnovo.

Prvega maja 1946 je prišel direktor Lutman in me poklical, junija, julija tega leta smo že začeli proizvajati, najprej zaboje, potem pa barake. Vedeti je treba, da po vojni marsikdo ni imel kje stanovati.

Jaz sem bil obratovodja in ker ni bilo strokovnjakov, sem tudi delal. Z direktorjem sva bila sama, šele pozneje smo dobili administratorja. Potem smo začeli sprejemati vse več ljudi. V zabojarji jih je delalo 20 do 40, ob barakah že 200... Potem je razvoj tekkel: Nekdanje zabojarne sploh ni več. Na novo smo postavili kotlovnico, silos, lastno mehanično delavnico, da smo lahko sami popravljali polomljeno in iztrošeno orodje ter stroje. Veliko smo v teh časih napravili udarniško.

Vmes sem moral še za direktorja v Logatec, pa v Ljubljano. Tam nisem bil srečen in sem komaj čakal, da so razformirali glavno direkcijo; LIP Ljubljana je takrat prevzel drug, jaz pa sem se vrnil v Cerknico.

Zanimalo nas je, kako je ta prvi kolektiv Tovarne pohištva Cerknica dobival plače.

»Silno preprosto: Za delavce smo določali vodilni, za nas pa direkcija. Z direkcije smo prejeli tudi naročila, konstrukcijske načrte, količine in roke ter strokovni nadzor. Načrte za nova postrojenja nam je delal Projektni biro pri direkciji.

Potem so se časi spreminjali, tovarna pa širila.

Sega je bil tisti, ki je v Nemčiji izbral postrojenje za sedanjjo Iverko. Tisoči kubikov plošč, ki jih je dala in jih še vedno daje, govorijo, da je dobro izbral.

»Ja, s tem sem se vseskozi ukvarjal — nabava kritičnih strojev je bila v poznejših letih moja dopolnilna naloga za ves Brest. Vseposod smo iskali stroje, od Stične do Reke.«

Največji udarec zanj je bil požar v Tovarni pohištva Cerknica. »Komaj smo dobro dogradili tovarno, pa je pogorela. Delavci so jokali. Jaz sem sredi pepela postavil kartoteko uničenih strojev. Direktor nas je sklical in odločili smo se za novo tovarno. Petsto do šeststo ljudi bi sicer ostalo brez dela, brez kruha. Tako smo pa delali. Noč in dan, v petek in svenek, mnogo zastoj, udarniško, z zavestjo in neverjetno zagrizenostjo. Moški in ženske. Brez nerganja, z ljubeznijo in z ihto. Pomagali so nam sosedje: Javor je dal mehanike, Rusojna elektrifikarje... Goreti smo avgusta, decembra smo bili pod streho. To je bilo veliko delo složnega in pridnega kolektiva...«

Sega ne govori nič več o sebi, govori o cerkniški tovarni, govori o kolektivu, ki je delal, ki je ustvarjal. Nič ni štel svojih udarniških ur ne dni, ne noči; ne poti in skrbi, ki jih je preboleval za to tovarno in za ta kolektiv.

Samo nazadnje še pristavi: »No, tovarna je stala, za paro in za elektriko je bilo treba skrbeti. Ob tem sem pa tudi dočkal penzijo.«

Nazadnje sva ga vprašala, ali še kaj misli na Brest in če bi se še enkrat zaposlil — ali bi se spet na Brestu. Neumno vprašanje, saj je še ves Brestov; vendar je imel odgovor. Zdi se celo, kot da se natanko vidi na delovnem mestu v sistemu dela in v organizaciji, kot jo imamo danes: »Se bi šel na Brest; zdaj imate več delovnih mest in bolj specializiranih.« In še je pristavil: »Posebno sem vesel, kadar slišim, da gre Brestu dobro.«

Cepprav trdi, da danes ne bi več našel vsakega kabla v tovarni, kot ga je v svojih letih, se zdi, da njegova občutljiva strojniška duša še danes čuti sleherni slab stik in sliši sleherni motnjivo v zvenenju strojev, ki jih je debelih dvajset let zbiral za Brest, za takšnega, kakršen je bil in kakršen je še danes.

ALOJZ OBREZA živi v Cerknici ob novi osnovni šoli. Prav te dni popravlja svojo hišo, zato smo ga našli v zidarski obleki, v maltarki pa je že bila zmešana malta. Ni kazal prevelikega nav-

dušenja — pa kljub temu je rad pristal na razgovor. Njegove kretnje in besede so umirjene, jasne, odločne. Takole nam je povedal: »Ej, davno je že, ko

sem bil kot delegat določen v Martinjak na bivšo Premrovo žago. Če hočete vedeti, bilo je to 6. decembra 1946. Delegati smo dobili poseben dekret — dan pred tem — od države, nekje iz republiške uprave. Postavljeni smo bili na nacionalizirane žage, obrate in podjetja, da bi preprečevali sabotaže in poskrbeli za nemoten potek proizvodnje. Bili smo torej nekakšni zastopniki države. Še danes se spominjam, da je bilo veliko težav. Mnogo ljudi je nasprotovalo novi obliki družbeno-politične ureditve v državi, vsi pa smo bili slabo oblečeni, slabo obuti in slabo hranjeni. Martinjak je takrat imel zaposlenih okrog 45 delavcev, kasneje malo več.

»Ali se spominjate kakšnega značilnega dogodka iz tistih časov?«

»Da. Dobili smo čevlje in obleke za delavce — vse seveda na karte. Prosil sem takratnega direktorja — Lutmana, da določi še zame en par čevljev, ker sem veliko hodil, službeno seveda. Dodelili so mi jih. Močno se jih spominjam, ker so me dvakrat tiščali. Prvič, ker so bili premajhni, drugič, ker je prišlo do napake v administraciji in je bil izkazan primanjkljaj enega para čevljev. Sklicali smo sestanek, da bi ugotovili, kdo je vzel čevlje. Nismo uspeli. Ponovno je sklical sestanek direktor, a tudi brez uspeha, zato se je odločil za preiskavo, ki jo je vodil sekretar. Šele tedaj so ugotovili, za kakšno napako je šlo. Zakaj vam o tem pripovedujem? Zato, da boste videli, s kakšnimi problemi smo se tedaj srečevali poleg rednega dela. Vem, danes je to smešno, takrat pa so bile te zadeve pomembne.

Kasneje sem bil pomočnik direktorja v Cerknici in še kasneje vodja gradbene službe. Zdaj sem star šestdeset let in že deset let v poklju. Zdi se mi, da dobim premalo tistih pravih, življenjskih informacij o dogajanjih na BRESTU. Me pa BREST še vedno privlači, še vedno sem BRESTOVEC.

FELIKS JANEŽIČ, prvi obratovodja v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg.

Nekajkrat sva morala vprašati, da sva nazadnje pristala na pravem dvorišču v Markovcu v Loški dolini.

Na stopnišču pred hišo naju je pozdravil velik, čisto črn pes; šele potem, da bi nama povedal, da ni nevaren, se je počasi prikazal nekje izpod lope možakar, precej zgaran. Kar hitro smo se spoznali in povedala sva, po kaj sva prišla.

»Ne, ne, pisati pa ni treba. Ne bom ničesar povedal. Bilo je marsikaj, pa je najbolje, da se pozabi. Če bosta pisala, ne bom ničesar povedal...«

Kljub vsemu sva že na dvorišču izvedela, da imava pred sabo moža, ki je že med vojno žagal za partizane na Zakrajškovi žagi in na Marofu; da so 1944. leta med delom na Marofu usekali po njih in njihovih deskah švabi, da so bili začetki po vojni težki, ker ni bilo orodja, ni bilo moč dobiti ne žag ne pil ne brusnih papirjev, žage so se pa brž skrhale...

Potem naju je mož povabil noter in ko smo sedli, je spet rekel, naj nikar nič ne piševa, da je najbolje pozabiti, da je pozabil na vse skupaj »kot bi rekel slekel«.

Vendarle ni res. Mimogrede je nametal nekaj vprašanj, ki dajo slutiti, da ni slekel Brestovega »rekelca«; zanimal se je za sedanjí položaj Bresta, vprašal po novem direktorju in hotel vedeti, čigava je zasluga za popolnoma preurejeni vhod pred stavbo skupnih služb. To zadnje potrjuje njegovo pripoved, da gre malo okrog, da gre le do svoje rojstne hiše onstran vasi, kjer izvira dobra studenčnica, da večkrat »navije« svoj stari moped in se odpelje gor v svoj laz k čebelam. Te so mu ostale, najbrž ne kot vir dohodka, temveč kot užitek,

kot družba, kot dobre sogovornice v obujanju preteklosti, ki ni bila rožnata, pa mu drobne živa-

lice pomagajo pozabljati zoprna doživljanja aktivnih let, ko je od obratovodje zdrsel na položaj žagovodje, v poklju pa je odšel s skladišča z dvojno priznanimi partizanskimi leti in s štirinajstimi leti aktivnega dela na Marofu. Težak je tak sistem napredovanja za moža, ki je bil, kot pravi njegova žena, »od mladih let v lesu, od mičkenega na žagi«.

Tako živi prvi obratovodja Tovarne lesnih izdelkov s 131 starimi tisočaki pokojnine — rahlo razočaran, vendar si je kot človek, ki ne zna živeti brez dela, ki je ohranil prvobitno ljubezen do narave, do svojih čebel in dobrega psa POLA, znal ohraniti notranji mir, dostojanstvo človeka, ki se zaveda, kaj je dal, ki pa v človeški skromnosti noče opozarjati na svoje zasluge in noče, da bi pisali o njih.

FRANC MELE, bolj ga poznajo kot PRIMŠARJEVEGA ata, se pogovarja tako iskreno, da človek pri tem kar uživa.

»Popeljal vaju bom kar v letno rezidenco,« se je pošalil, ko smo posedli pod balkon, zavešen s polivinilastimi zavесami, kjer imajo začasno kuhinjo. Vsa hiša je izpraznjena, ker so jo dvignili za eno nadstropje. Po sobah in hodnikih je bilo polno zidarskega orodja, opeke, desek...

»Še danes ne vem, kdo me je predlagal. Spominjam pa se zelo dobro, da sem 5. decembra 1946. leta dobil z republiškega ministrstva dekret, da moram naslednji dan kot delegat prevzeti žago v Dolenji vasi. Delegati smo imeli nalogo prevzeti nacionalizirane proizvodne obrate in skrbeti za njihovo nadaljnje delo. Na žagi je bilo tedaj zaposlenih kakih dvajset delavcev.

Zanima vas, pravite, kakšen poseben dogodek. O, dveh se kar dobro spominjam.

Na žagi se je strl kroglični ležaj. Redna, državna dobava bi trajala več mesecev. Slišal sem, da ga ima neki privatnik v Ljubljani. Ta je hotel za pet ležajev dva do tri metre desk.

Posvetoval sem se z direktorjem, a mi je svetoval, naj ne grem po tej poti. Žaga in s tem proizvodnja pa sta stali. Odločil sem se za tvegano »črno pot«, ležaje smo dobili v dveh dneh. Oni, po uradni poti pa so prišli čez šest mesecev.

V tistih časih je zelo primanjkovalo kadrov. Spominjam se, da

je prišel personalni iz ministrstva, kako je kaj s kadri. Potožil sem mu in bil vesel, da se kdo zanima za nas. Povprašal me je tudi po pisarniških kadrih. Povedal sem mu, da imamo dobro pisarniško moč, kateri res lahko zaupamo. Videti je bilo, da so ji zaupali tudi na ministrstvu, saj je čez teden dni dobila dekret za delo v Ljubljani. Veste, takrat se ni nihče upiral dekretom o razporeditvah na delo.

Kasneje sem dobil še dva dekreta. S prvim sem bil dodeljen v Martinjak, z drugim pa v Cerknico za direktorja. Zame je bilo to delo naporno, v teh stvareh sem bil neizkušen. Vem le to, da so delavci v tistih časih neverjetno pripadali podjetju. Udarniško delo, delo ob nedeljah, delo ponoči... Nihče se ni vprašal, zakaj tako. Res je, to so bili drugi časi in zdaj tega ne moremo več zahtevati. Mislim pa, da imajo nekateri mladi zelo šibak, kar žaljiv odnos do dela, do sredine, ki jim daje kruh. Študenti se na primer izšola z denarjem delavcev, nato pa hop! v Nemčijo. Bojim se, da se nam bo tako ravnanje mladih nekoč maščevalo.

BREST me zanima, pa še kako. Še vedno živim z njim, veselim se njegovih uspehov. Poglejte, vem, da nekatera delovna me-

sta niso prav ocenjena, vem za negodovanje ob ukinitvi dodatka na stalnost, vem za izboljšanje finančnega rezultata. BREST je bil in je del nas.

Izbrala sva le štiri veterane. Malo sva spraševala, napeto poslušala in skušala ujeti njihov današnji odnos do podjetja, katerega razvoj je bil v vseh teh letih v dobru meri odvisen od njih in od njihovih sodelavcev. Vsak jih je omenjal skoraj izključno kot dobre in zanesljive delovne tovariše. Takšni so tudi morali biti, sicer iz žag in zabojarn v petindvajsetih letih ne bi zrastle Brest, kakršnega poznamo danes.

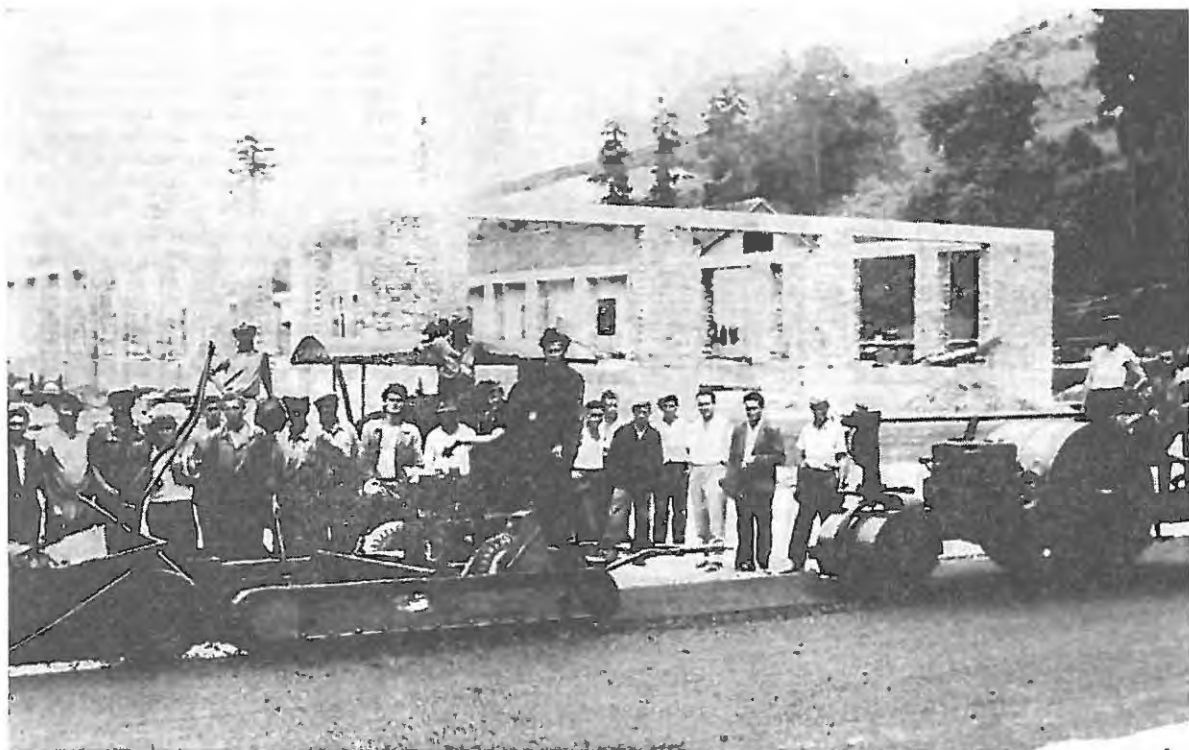
Kramljanje s štirimi izmed njih je le poskus priznanja vsem, ki so gradili Brest, ne glede na njihovo poslovno enoto in ne glede na njihovo delovno mesto. Današnji mladi delavci se zavedajo, da so bili pred njimi ljudje, ki so orali ledino, da so bili to pionirji sedanje lesne industrije. Zavedajo se, cenijo njihov udarniški duh, čeprav jih je težko pripraviti do tega, da bi to glasno povedali. Kot sin za očeta: Zlepa mu ne prizna — in vendar ga spoštuje, in vendar vsak dan na tiho uporablja njegove izkušnje.

J. Praprotnik in
Z. Zabukovec

DRAGI BRALCI!

Ker je pričujoča številka posvečena predvsem 25. obletnici podjetja, smo tokrat opustili nekatere naše stalne rubrike. Z njimi bomo nadaljevali v prihodnjih številkah.

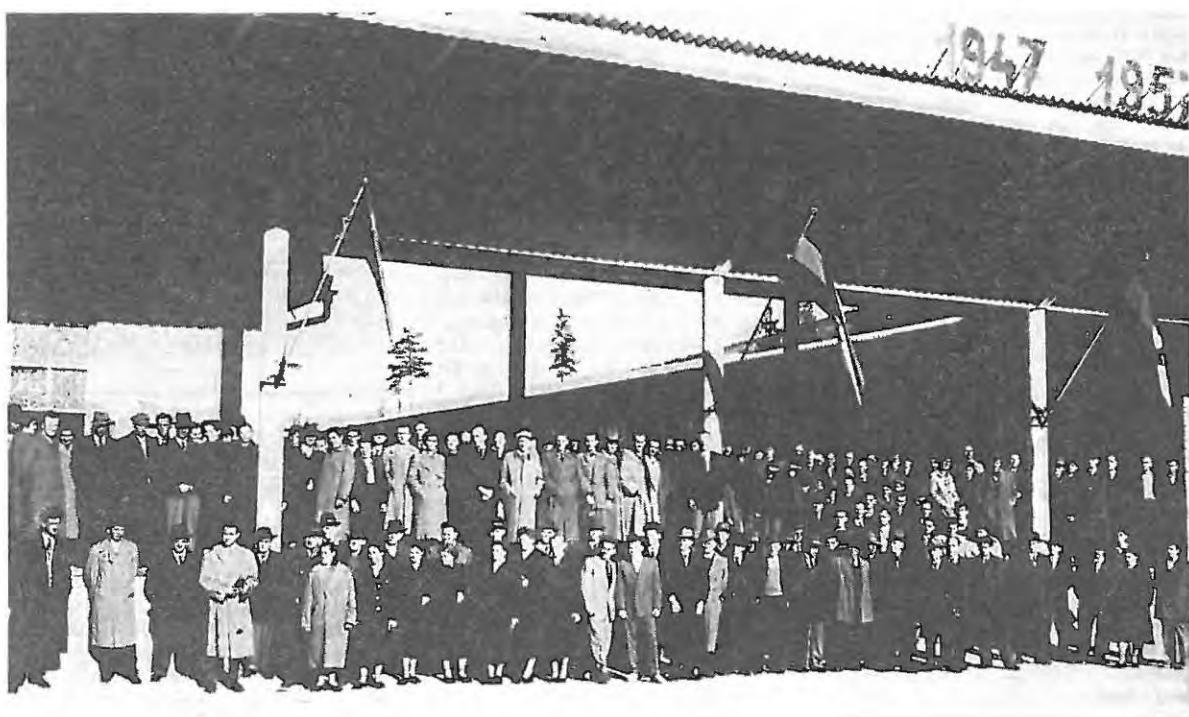
RAST IN RAZVOJ

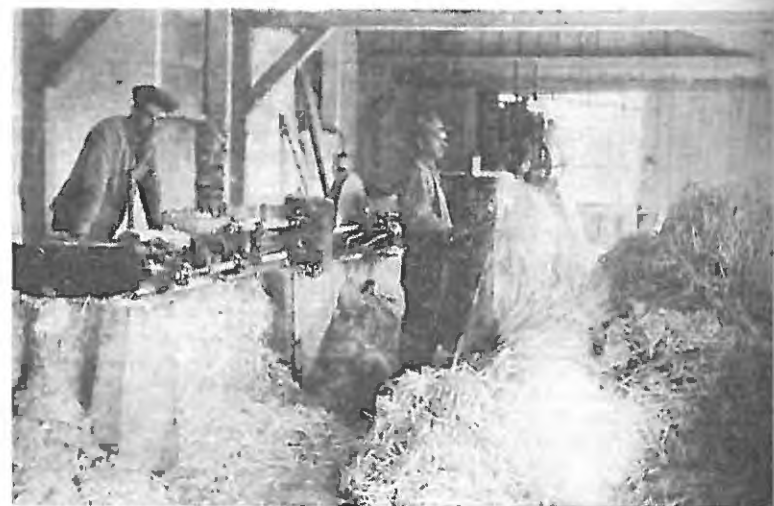
Izgradnja nove tovarne pohištva v Cerknici v letih 1955 in 1956

Nekaj izmed prvih proizvodov TP Martinjak

Veliko zborovanje ob 10-letnici podjetja

V petdesetih letih so na Marofu proizvajali lesno volno

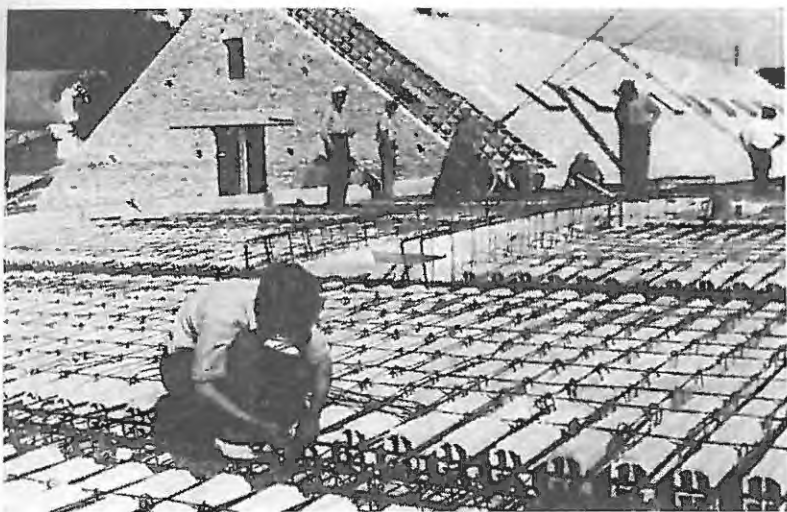
Po velikem požaru v TP Cerknica leta 1959

Ročna površinska obdelava obešalnikov

Temelji za Tovarno ivernih plošč v Cerknici

TP Martinjak je začela dobivati svoj današnji videz

Obnova glavne hale v TP Cerknica po požaru

Svečana seja ob 10-letnici samoupravljanja na Brestu

Arhivski posnetek s proslave 20-letnice podjetja

Na prvomajski paradi v Ljubljani leta 1962 je sodeloval tudi Brest in slovenski javnosti predstavil prvo tovarno ivernih plošč

Prvi izdelki TP Martinjak: različne vrste obešalnikov in stolov

Današnja podoba Tovarne pohištva Stari trg

Sestanek v proizvodnih prostorih — možnost za informiranje, instruktazo in razpravo o proizvodnih vprašanjih

BRESTA V SLIKAH

Brest in njegova kadrovska obzorja

Znanje je kapital prihodnosti. V to ni več mogoče dvomiti. Mišlimo celo, da je to spoznanje že tako razširjeno, da je načelno sprejeto tudi na BRESTU in v njegovem okolju — v Cerknici. Vse, kar je danes še proti temu, pa je zanesljivo nazadnjaško in kratkovidno.

V tem sestavku ne bomo šarili s podatki. Zanima nas tista izobraženost kolektiva, ki lahko pelje ta, že skoraj dvatisoččlanski delovni kolektiv v zanesljivo prihodnost, v zanesljivo socialno počutje, v zasidranost, če hočete, v neke vrste nepogrešljivost v sistemu slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva.

Podjetje, tudi manjše, kot je BREST, si danes ne sme privoščiti niti najmanjše zaprtosti v svoj lastni svet. BREST, kakor je zrasel na starih notranjskih žagah, povezanih le s kmeti, manipulanti in furmani, hoče ali noče, danes mora biti podjetje, ki razpreda svoje poslovne širne po Sloveniji, po Jugoslaviji; mora puščati svoje vizitke po napredni in konservativni Evropi, mora presenečati v poindustrijski družbi Amerike in risati svoj zaščitni znak po mestih južnega sveta, ki bo gotovo, kot je že nekoč bil, spet postal tržišče prihodnosti.

BREST — če hoče napredovati, se mora vrviti v mednarodno trgovino in proizvodnjo — če ne, je obsojen na zanesljivo stagnacijo; vsak postanek pa pomeni v sedanji ekonomiji zaostajanje, nazadovanje.

Če hočemo torej normalno napredovati, moramo divjati z vsemi drugimi vsaj vstric. Če hočemo biti malce spredaj, moramo imeti prednost v tehnologiji, v organizaciji, v oblikovanju programov, v marketingu, pa tudi v politični in socialni zavesti ter organiziranosti.

Da bi vse to obvladovali in ustrezno razvijali, pa potrebujemo ljudi — široko razgledane in ozko specializirane.

BREST IN CERKNICA

BREST ima glede na geografsko in demografsko okolje, v katerem je zrasel, svojski položaj: vsekakor je za Cerknico prevelik. Lahko pa postavimo tudi drugače: Cerknica je za BREST, kakršna je, kakršna bi moral biti in kakršna bo — premajhna, prepočasna, premalo odprta, preveč ljubosumna, premalo proletarska. To so pomisleki izobraženca, ko se odločajo za Brest, pa se zanj pogosto ne odločijo prav zaradi Cerknice. Še več pa je takšnih primerov, ki zaradi Cerknice zapuščajo Brest, čeprav so v njem (ne pa tudi v njej) že pognali korenine.

Zdi se, da moderno podjetje lahko normalno uspeva samo v modernem okolju.

Takšno nesorazmerje med hitro rastjo proizvodnih kapacitet, med nenaravno hitrim porastom zaposlenosti prejšnjega kmečkega življa v industriji ter med krčevito počasi se razvijajočim družbenim standardom in službami splošno kulturnega značaja, kot so vzgoja in izobraževanje, kultura v ožjem smislu in kvalitetni šport, ter terciarne dejavnosti: trgovina, turizem, obrt — takšno nesorazmerje vse bolj otežuje dotok izobražencev in ogroža njihov obstanek v tem okolju.

KADRI IZ DOMAČIH LOGOV

Brest se je zato že pred leti odločil vzgajati svoj kader iz domačega zaledja. Oddelki tehniške šole so rezultat takšne odločitve; čeprav takrat utemeljitev ni bila natanko takšna, je odločitev vendarle posledica preskromnega odmeva kadrov, ki bi bili pripravljeni priti in ostati v Cerknici. Odločitev je bila čez in čez pravilna; to je opaziti že danes, ko v naših tovarnah dela nad dvajset tehnikov teh dveh generacij in bo še bolj potrjena čez dve, tri leta, ko bodo prišli v tovarne prvi inženirji iz teh razredov.

Ena izmed generacij Brestove srednje tehniške šole. Nekateri so že tehniki v proizvodnji, nekaj pa jih nadaljuje šolanje na univerzi

Nekajkrat sem že obžaloval, da ni Brest hkrati s to potezo, s katero si bo vsaj deino zapolnil najnujnejše luknje v tehnoloških delavnicah, odprl tudi ekonomske srednje šole: letos bi že lahko zaposlili nekaj komercialistov iz tega namišljenega razreda. Žal.

Toda srednja šola, kakršnakoli, je v Cerknici kolikršna in kakršna je, posiljena kultura, pretirana, čeprav zelo pozitivna anomalija, vzdrževana umetno, z mnogo preveč napora. Cerknica zlepa ne bo srednješolsko središče — glede na bližino Ljubljane najbrž nikoli.

ZACETI V VRTCU

Kako torej? Od kod Brestu kadri? Edina rešitev je ekspanzija štipendiranja, pritisk in invazija naših dijakov in študentov predvsem na Ljubljano.

Da bo ta ekspanzija lahko uspešna, je predvsem potrebno povečati kvaliteto osnovnega šolstva, ki bo v občini ostalo.

Dobra osnovna šola pa danes že zahteva prav tako dobro predšolsko vzgojo. Tudi pri nas, tudi na podeželju, ne samo v mestih, in ne samo v Ameriki, kjer so, kot imajo tam običaj, to tudi statistično obdelali in dokazali.

Prihodnji kadri za naše gospodarstvo in za naše službe se torej rekrutirajo v vrtcu, v sodobni vzgojno-varstveni ustanovi, z modernimi znanstvenimi metodami razvijanja, pospeševanja, spodbujanja in usmerjanja otrokovih dednih osnov.

Opisano pa pomeni le eno od metod pridobivanja kadrov, je le črpanje iz lastnega populacijskega zaledja, ki je nujno, da ga razvijemo do skrajnih možnosti, da v tem zaledju poiščemo resnično vse možne kapacitete, da ne zanemarimo nobenega mladega človeka, ki je dispozicijsko sposoben razviti svoje intelektualne sile v koristnega strokovnjaka prihodnosti.

Druga pot, ki se je vse doslej kazala Brestu še manj uspešna, je zajemanje iz širše slovenske, pa tudi jugoslovanske kadrovske borze. Ne bi bilo namreč dobro, ne za kraj in ne za podjetje, če bi se zaprli in se zanašali izključno na domači naraščaj. Podjetje mora postati »internacionalno« tudi v kadrovskem pogledu. Toda: današnji izobraženec hoče živeti sam in hoče zagotoviti svojim otrokom širše, vsestranske in bogatejše možnosti za razvoj kot jih lahko nudi današnja Cerknica.

PRILIKA O NERODNEM SREDNJEŠOLCU

Ko smo se v srednji šoli prvič srečali s telovadnico, s telovadnim orodjem in s pravo pravcato usnjeno žogo, se je pokazalo, da so najspretnější pobje sinovi

proletarcev. Kmečki kaveljni smo cepali z bradelj in leteli s krogov na glavo, čez konja na rit...

Sele čez leta sem se domislil, zakaj takšna krivična diferenciacija: pobje delavcev in uslužbencev so vse popoldneve, vse nedelje in praznike in po cele počitnice lazili po vaških ograjah, skakali z jezov v tolume, plezali po skednjih, ropali gnezda in rabutali sadje z najvišjih sosedovih hrušk, medtem ko smo kmečki grebli po zemlji in nam je bila edina telovadba košnja in žetev in edina rekreacija nedeljska maša. Bog ne daj, da na to spretnejše telo navežem še spretnejšo pamet, čeprav tudi to najbrž drži!

Zakaj ta »prilika«?

Danes je takšnih razlik že manj — zato, ker kmečkih otrok, vsaj tako z garanjem obloženih, že skoraj več ni. So pa, ki telovadijo, rišejo in muzicirajo od šestega meseca dalje, ko ga mati prepusti lepi in dobri vzgojiteljici v svetlem vrtcu in so še zmeraj, ki se s petnajstim letom prvič v srednji šoli nerodno, s strahom in kompleksom obesijo na bradljo in tam visijo kot hrastova korenina.

Ni težko predvideti, kam se bo odločil mladi par intelektualcev: v kraj z moderno vzgojno-varstveno ustanovo in razvito osnovno šolo ali v Cerknico, kjer se

naš nadobudni drobiž ves srečen seli iz ene bajte, kjer se podira strop, v drugo cesarsko-kraljevo častitljivost, v ulico, ki ima sodobno samo ime.

VIZIJA O ZDRUŽENIH SREDSTVIH

Brestov razvoj torej elementarno ni odvisen le od uspešnosti in pravilnosti svojih poslovnih odločitev ter investicijskih naložb; odvisen je tudi od stopnje razvoja terciarnih dejavnosti in družbenih služb v kraju in v občini, prav tako, kot je družbeni in osebni standard v Cerknici po drugi strani v veliki meri odvisen od gospodarskega položaja Bresta.

Zato bi bilo nujno potrebno temeljito pregledati vse možnosti, ki jih ima Brest z drugimi delovnimi organizacijami in z občinsko skupščino vred, da bi tako s skupnimi močmi, z združenimi sredstvi in v splošno korist pospešil razvoj vseh tistih dejavnosti, ki zaradi svoje zacukjenosti tiščijo občino v marsičem med nerazvite in s tem motijo in zavirajo tudi prožnejši industrijski razvoj.

Ob sprejemanju srednjeročnega programa je zato čas posebnih primeren. Na dlani je namreč, da ne smemo in ne moremo čakati naslednje »petletke«.

J. Praprotnik

S septembrske seje CDS

Septembrska seja centralnega delavskega sveta je bila predvsem v znamenju pogodb:

— v celoti je bila sprejeta pogodba o ustanovitvi Ljubljanske banke in izglasovan sklep o pristopu k Ljubljanski banki;

— potrjena je bila pogodba o poslovno-tehničnem sodelovanju s podjetjem Oles iz Postojne;

— potrjena je bila pogodba o sodelovanju na področju avtomatske obdelave podatkov med podjetji Brest, Meblo in Novoles.

V razpravi je bilo poudarjeno, da bo treba v prihodnje posvečati več pozornosti razvijanju kooperacijskih odnosov.

Potrjen je bil tudi rebalans investicij za leto 1972, pri čemer je šlo le za manjše prerazporeditve v okviru že odobrenih sredstev.

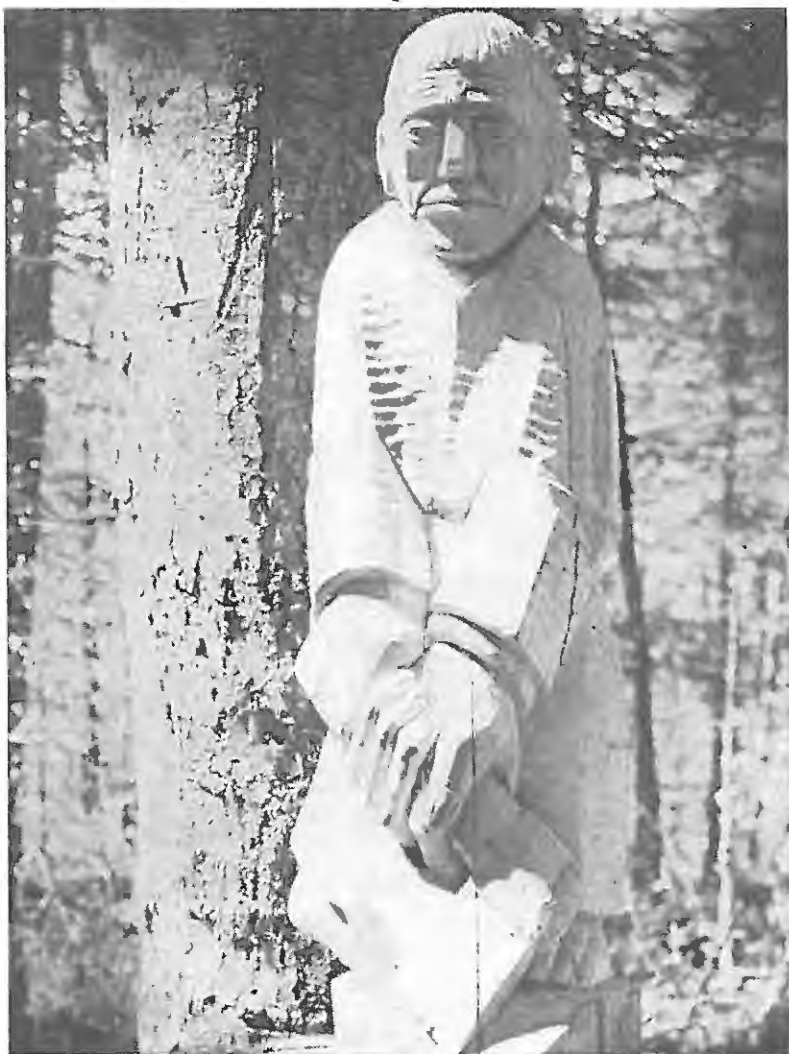
Članom centralnega delavskega sveta je bila posredovana izčrpnjša informacija o stanju investicije v novo tovarno ivernih plošč, kjer še vedno ni povsem jasno stališče banke.

Poleg teh osrednjih točk je dal centralni delavski svet v javno razpravo predlog spremembe inozemskih dnevnih in kilometrine (za vse kategorije vozil 0,90

din) ter manjše dopolnilo pravilnika o izobraževanju (da podjetje krije tudi šolnino pri izrednem šolanju); razpravljal je o stališčih poslovnih enot o pripombah delavskega sveta TP Cerknica na plan za leto 1972 in sklenil, da jih je treba upoštevati pri sestavi plana za prihodnje leto; komisiji za uresničevanje ustavnih dopolnil je dal naročilo, da čimprej sestavi program svojega prihodnjega dela in začne pripravljati sporazum o ustanovitvi TOZD; ob koncu pa je razpravljal tudi o stimulativnosti poslovne uspešnosti.

B. Levec

Pričakovali smo, da bo članek O počitniški praksi naših štipendistov zlasti pri prizadetih natelet na odmev in res smo prejeli daljši sestavek, ki polemizira z nekaterimi stališči pisca. Kljub nekaterim zanimivim mislim pa sestavka žal ne moremo objaviti, ker anonimnih člankov, zlasti če so polemičnega značaja, ne objavljamo.

Salon pohištva v Cerknici opravlja tudi kulturno poslanstvo, saj organizira stalne likovne razstave. V oktobru bo razstavljal kipar samouk PUNTAR

Odziv na klic iz Pomurja

CERKNICA NA ČETRTEM MESTU

Solidarnostna akcija za pomoč prizadetim v severovzhodni Sloveniji poteka na splošno dokaj uspešno. Prav je, da pobliže pogledamo, kako se je tej akciji odzvala naša občina.

Po podatkih na dan 19. septembra 1972 je bilo realiziranih 61,9 odstotka pomoči, ki naj bi jo zbrali delovni ljudje v naši občini, kar zneso 140.570 din. Poleg tega pa sta Kovinoplastika in Gramex dala še material v vrednosti 187.600 din. S tako zbranimi sredstvi smo trenutno na četrtem mestu v Sloveniji.

Akciji se je odzvala večina delovnih kolektivov. Podatkov nimamo le z Jelke in s progovnega odseka Rakek. Vse delovne organizacije so se odločile za pomoč v višini 2 odstotkov. Nekateri delovne organizacije so zneske že v celoti nakazale, nekaj pa je takih, ki bodo storile to prihodnji mesec.

Iz teh podatkov vidimo razumevanje naših ljudi za take in podobne akcije. Vsi zaslužijo zato polno priznanje in javno zahvalo. Še posebno pa velja to za delovni kolektiv Industrije pohištva Brest.

E. Lenarčič

ODZIV BRESTA

Vodna stihija je napravila v Pomurju velikansko škodo. Skoraj čez noč so bile vasi in polja ob reki Muri preplavljene. Stevilni prebivalci so tako ostali brez strehe nad glavo, voda je zamočila nad 40 tisoč hektarov kmetijskih površin. Po dosednji oceni je škoda v vseh štirih občinah (Murska Sobota, Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona) blizu 167 milijonov dinarjev. Pretežni del te škode je nastal v kmetijstvu.

V akcijo za pomoč poplavljenim sta šla na pobudo številnih delovnih ljudi in kolektivov republiški svet Zveze sindikatov in Gospodarska zbornica SR Slovenije. V tej akciji naj prispeva vsak član naše skupnosti za 2 odstotka od neto enomesečnega osebnega dohodka.

Organi upravljanja vseh poslovnih enot Bresta so se takoj odzvali tej akciji. V dogovoru z družbeno-političnimi organizacijami je bil sprejet sklep, da prispeva vsak član delovne skupnosti Bresta pri mesečnem izplačilu osebnih dohodkov 2 odst. od neto mesečnega zaslužka v proizvodnih poslovnih enotah in 4 odstotke od neto mesečnega zaslužka v poslovnih enoti skupnih strokovnih služb. V solidar-

nostni sklad za pomoč prizadetim so tako delavci Bresta skupno prispevali v višini 78.079,25 dinarjev. V tej solidarnostni akciji zaslužijo posebno pohvalo zaposleni v Salonu pohištva v Cerknici. Kolektiv Salona se je samoiniciativno odločil, da poleg že omenjenega prispevka v sestavu poslovne enote skupnih strokovnih služb prispeva še 10 odstotkov od neto osebnega dohodka, izplačanega za mesec avgust.

Odziv delavcev Bresta na klic za pomoč ljudem v nesreči na skrajnem severu naše republike je bil zadovoljiv. V tej akciji je kolektiv Bresta znova pokazal vse razumevanje in svojo pripravljenost za pomoč.

T. Zigmund

Po novem: drugi vhod v TP Cerknica

Iz poslovnih enot

DVA VHODA V TOVARNO

Poslovni svet Tovarne pohištva Cerknica je 8. septembra sklenil, da bodo delavci s prvim oktobrom prihajali na delo skozi dva vhoda.

Prvi vhod bo sedanji, drugi pa na zadnjem koncu tovarne.

Določitev dveh vhodov je bila nujno potrebna zaradi naraščajočih gneč, zlasti ob zamenjavi izmen. Ob tem času je pogosto živahen tudi tovorni promet, h gneči pa pripomorejo tudi kupci, ki prihajajo v Salon pohištva. Po drugi strani pa čedalje več delavcev prihaja na delo z vozili in nastaja vprašanje, kam le-ta shranjevati.

Od sedanjega vhoda bomo eno od ur za žigosanje prenesli na drugi vhod ter postavili desko za shranjevanje žigosnih kartic. Tako bomo tudi v prihodnje obdržali sistem evidentiranja prihoda na delo in odhoda z dela.

Zaradi praktičnosti bodo deske na novo oštevilčene na vsakem izmed vhodov od ena dalje. Zato bodo delavci dobili nove številke na karticah. S tem bo v začetku nekaj težav, vendar se bo to hitro uredilo.

Pri določanju vhoda posameznim delavcem smo upoštevali predvsem kraj prebivališča, kar omogoča boljši pogoj za prihod na delo.

J. Klančar

OBNOVLJEN POZARNI BAZEN

Na prsto soboto so se 2. septembra že ob petih zjutraj pod vodstvom predsednika Milana Meleta zbrali vsi prostovoljni gasilci Tovarne pohištva Martinjak, poleg njih pa še precej članov kolektiva, da bi opravili nadvse pomembno nalogo — obnovili že dotrajan požarno-varnostni bazen tovarne.

Bazen je bil zgrajen leta 1959. Vsako leto se je v sušnem obdobju ob majhnem dotoku vode delno, lani pa dobesedno posušil. O obnovitvi bazena so večkrat razpravljali naši organi upravljanja, občni zbori gasilskega društva in tudi politične organizacije. Več let je bil bazen na seznamu investicijskega vzdrževanja, pa kljub temu se obnovitve dolgo nismo lotili.

Letos pa smo nekako v drugi polovici leta ob posredovanju republiškega inšpektorata za gasilstvo začeli iskati bolj odločne rešitve. Naposled smo se odločili, da je treba bazen obnoviti, in sicer kar čimprej.

Načrt je pripravil tovariš Jože Mekinda, šef pogonske službe Tone Lunka pa je izpeljal vsa organizacijska dela, tako da je bil bazen pravočasno, v enem dnevu — tik pred deževjem zabetoniran.

Vsi, ki so sodelovali v tej akciji, so nadvse marljivo delali.

Sklad Janeza Hribarja zaživel

Kot je bilo v eni izmed številnih našega Obzornika že objavljeno, so sredstva Sklada Janeza Hribarja namenjena za štipendiranje nadarjenih dijakov in študentov. Štipendije iz tega sklada se dodeljujejo tudi tistim dijakom in študentom, ki se po dokončanem študiju ne bodo mogli zaposlovati na območju cerkniške občine, čeprav ima Sklad namen dodeliti štipendije tistim poklicem, ki jih v občini najbolj primanjkuje. Močna podjetja imajo že zelo razvito štipendijsko dejavnost za svoje potrebe, manjša pa z majhnimi sredstvi ne morejo zadostiti svojim potrebam po kadrih.

7. septembra je bila prva redna seja skupščine sklada, na kateri so razpravljali o pripombah na pravilnik sklada. Pravilnik sklada je bil dan v javno razpravo po sklepu ustanovne skupščine. Največ pripomb na vsebinska določila je posredoval med javno razpravo Notranjski študentski klub iz Cerknice.

Po daljši razpravi je skupščina sprejela Pravilnik sklada z naslednjimi popravki in dopolnili:

Dopolni se Pravilnik sklada z določili o kriterijih za pridobitev štipendij in podeljevanju, ker je po mnenju skupščine bolj praktično, če je en sam dokument.

Sprejeti so bili naslednji kriteriji:

— najmanj prav dober uspeh dosedanjega šolanja,

— nadpovprečna nadarjenost na dveh testnih preizkušnjah, na ostalih pa povprečna.

— če je kandidatov več z enakimi pogoji, pa uporablja komisija še socialno stanje prosilca in

— družbeno-moralne kvalitete. Dijakom, ki se šolajo v kraju ali v bližini stalnega bivališča, se zniža štipendija za 20 odstotkov.

S štipendisti se sklepajo pogodbe. Na seje skupščine se obvezno vabi tudi predstavnik Notranjskega študentskega kluba, čeprav ne more biti član skupščine. Ves postopek od razpisa pa do odločitve, kdo prejme štipendijo, je pomaknjen naprej, tako da vsi prosilci vedo o rezultatih že do 15. julija.

Na zaključku se je bilo rečeno, da si je treba prizadevati, da bi za pristop k skladu pridobili še nekatere gospodarske organizacije, na primer Gradišče, Gozdno gospodarstvo, Jelko iz Begunj in druge. V smislu pravilnika lahko pristopi k skladu vsaka pravna oseba, ki sprejme obveze, določene s pravilnikom in sklepi skupščine.

Sklad Janeza Hribarja je tako končno le pričel z delom.

J. Klančar

Njihovo število me je spominjalo na tiste čase, ko smo obnavljali, saj njihova prizadevnost ni bila nič manjša kot tedaj. To je jasen dokaz, da za naše skupne interese ni težko žrtvovati časa in da so ljudje še vedno z vso vnamo pripravljeni pomagati tam, kjer so potrebna naša skupna prizadevanja.

I. Škrabec

NOVA KOLESARNICA

Prepoved vožnje po tovarniškem prostoru je pri članih kolektiva dvignila precej prahu. Posamezniki iz skupnih strokovnih služb pa se obnašajo, kot da prepoved ne velja tudi zanje.

Republiški inšpektor je ob pregledu v Tovarni pohištva Cerknica ugotovil, da vožnja po tovarniškem prostoru z motornimi vozili in shranjevanje le-teh na območju tovarne ni v skladu z določili o varstvu pri delu.

Zato je bil vratarški službi dan nalog, da ne dovoli nobenemu članu kolektiva ali tujim osebam, da bi se vozili tudi po tovarniškem območju in puščali vozilo, kjer se komu zdi.

V zvezi s tem postavljamo pred vratarnico izven tovarniškega območja novo kolesarnico in urejamo parkirišča.

Kljub ukrepom glede shranjevanja vozil in drugim varnostnim ukrepom pa vsak dan dobivamo veliko prijav vratarške službe, ko posamezni delavci ne upoštevajo službujočega vratarja, pri tem pa ga žalijo in se obnašajo skrajno nekulturno. Ti delavci bi vendar morali vedeti, da je vratar službena oseba in da opravlja delo v interesu splošne varnosti premoženja in ljudi. Tudi vodstva poslovnih enot bodo morala storiti več in vratarjem omogočiti take pogoje dela, da bodo nemoteno opravljali svojo službeno dolžnost.

J. Klančar

POVEČANJE OSEBNIH DOHODKOV VRATARJEM

Te dni sta direktorja Tovarni pohištva Cerknica in Martinjak podpisala s podjetjem Varnost, ki nam varuje premoženje, novo pogodbo o povečanju dotacije za storitve tega podjetja. To pomeni, da se bodo vratarjem osebni dohodki zvišali, in sicer od sedanjih 1170 din na 1360 din ali za 15 odstotkov. Povečanje osebnega dohodka vratarjem je pogojeno s povečanjem osebnih dohodkov delavcev v proizvodnji.

V omenjeni osebni dohodek so zajeti tudi dodatki za nočno delo, za proste dneve, nedelje in praznike, za delo v podaljšanem času, za stalnost in za opravljeni izpit.

Pri razpravljanju o osebnih dohodkih vratarjev moramo poleg ostalih elementov upoštevati, da le-ti ne delajo samo 228 dni, ampak 365 dni v letu. Po drugi strani pa vedno primanjkuje dobrih, sposobnih in neoporečnih delavcev za vratarstvo-čuvaljsko službo.

J. Klančar

...nekdanj

...in danes

Veliko gasilsko tekmovanje

Letošnje bogato žetev športnih uspehov Brestovcev so v nedeljo, 17. septembra, dopolnili še gasilci. Zmagali so na šestem tradicionalnem tekmovanju gasilcev Bresta, Marlesa, Mebla, Novolesa in Stola, ki je bilo po petih letih spet v Cerknici. S tem so znova osvojili veliki prehodni pokal, ki ga vsako leto dobi najboljša med temi gasilskimi ekipami. Ker se je to v šestih takih tekmovanjih zgodilo že tretjič, so ga dobili v trajno last.

Tekmovanje je bilo v okviru proslave 25-letnice gasilskega društva podjetja in 25-letnice podjetja. Proslava se je pričela ob 9. uri z gasilsko parado po Cerknici. V njej so poleg tekmovalcev sodelovali tudi okoliški gasilci v paradni uniformah, godba Kovinoplastike iz Loža, gasilska vozila in gasilci s prapori. Slavnostni sprevod se je ustavil pred tribuno poleg Tovarne pohištva Cerknica. Tam sta zbrane gasilce pozdravila predsednik gasilskega društva Tovarne pohištva Cerknica in glavni direktor podjetja inž. Jože Strle. Krajši svečanosti je sledilo razvitje prapora, na katerega so Brestovi gasilci čakali kar petindvajset let. Zatem je predsednik občinske gasilske zveze podelil odlikovanja najbolj prizadevnim gasilcem in priznanja za dolgoletno delo v tej organizaciji. S tem je bil svečani del prireditve zaključen.

Samo tekmovanje je obsegalo tri tekmovalne discipline. Gasilci so se merili v hitrosti in točnosti izvedbe trodelnega gasilskega napada, v polaganju cevovoda na 105 metrov in v taktični vaji. Vse tri discipline je bilo treba opraviti po pravilih, ki veljajo za republiška in zvezna tekmovanja. Vsako vajo je sodilo

pet sodnikov: po eden iz Ljubljane, Maribora, Nove Gorice, Novega mesta in Kamnika. S takim sestavom sodniškega zbora je bila zagotovljena objektivnost, ki so jo gasilci na drugih takih tekmovanjih pogosto pogrešali.

Naši tekmovalci so se dobro odrezali. Še najslabši so bili pri trodelnem napadu, kjer so prvo mesto delili s tekmovalci Stola. V drugi in tretji vaji pa so bili zanesljivo boljši od drugih, čeprav le za nekaj točk. Najbolj nesrečni so bili prav gotovo tekmovalci iz Marlesa, ki so bili, zdaj že tretjič, zadnji, kljub temu, da so bili po dveh vajah še tretji s samo 15 točkami zaostanka za Brestom in s kar 35 točkami naskoka pred tedaj zadnjim — Meblom. Končna uvrstitev:

1. BREST	740 točk
2. NOVOLES	725 točk
3. STOL	689 točk
4. MEBLO	679 točk
5. MARLES	678 točk

LESARIADA '72 balinarski finale

Za dogajanje na letošnjem velikem tekmovanju slovenskih lesarjev — III. lesariadi — je v nedeljo, sredi septembra padel še zadnji zastor, končano je bilo zadnje razpisano tekmovanje — v balinanju.

Kot bi se dež uročil zoper balinarje: preprečil jim je tekmovanje na junijski lesariadi, močno je oviral polfinalna tekmovanja po vsej Sloveniji, ogrožal pa je tudi finale v Cerknici. Pa se je le vse dobro končalo: podelje-

Zmagovalci so dobili prehodni pokal in pokal prireditelja, vsa druga moštva pa spominke, slovite cerkniške »coprnice«.

Osvojitev prehodnega pokala v trajno last, ki je plod večletnega trdega dela velikega števila gasilcev, je za naše tekmovalce nedvomno zelo velik uspeh. S tem se je ciklus teh tradicionalnih tekmovanj zaključil. To pa je spravilo v zadrego gasilce iz Mebla, ki so tako tekmovanje nameravali organizirati prihodnje leto. Kljub temu bi bila velika škoda, če bi s tekmovanji prenehali, saj so priprave nanje najboljše oblika za urjenje mladih delavcev v gasilskih veščinah. Ker je tudi tako znanje pri delu v lesni industriji še kako potrebno, bo pač treba poiskati drugo prikladno obliko za merjenje moči na tem področju.

V. Žnidaršič

ne so bile še zadnje plakete z že tradicionalno znanko lesariade.

Nekaj živopisnih zastav lesariade okrog bresta je tisto nedeljo pripovedovalo, za kaj gre, pa tudi gledalcev se je nabralo precej. Zal delegiranega sodnika iz Ljubljane ni bilo, pa so — po sporazumu — njegovo delo v splošno zadovoljstvo opravili kapetani sodelujočih moštev.

Rezultati finala:

JAVOR : BREST	13:3
JAVOR : JELOVICA	13:3
BREST : JELOVICA	13:5

Končna uvrstitev:

1. JAVOR Pivka
2. BREST Cerknica
3. JELOVICA Skofja Loka

Rezultati so dovolj zgovorni: zmagovalec primorske tekmovalne regije Javor Pivka je bil v vseh elementih balinarskih veščin za razred boljši. Lep uspeh pa so znova zabeležili Brestovi tekmovalci, ki so še obogatili zbirko priznanj, priborjenih na lesariadi.

Po podelitvi plaket so imeli vsi sodelujoči še prijetno zakusko; balinarji pa ne bi bili balinarji, če ne bi takoj po zakuski spet prijeli za svoje priljubljene krogle in se pomerili še — kar tako, prijateljsko v pomešanih ekipah.

Takšno je bilo zadnje tekmovalno srečanje lesariade — morda manj slovesno, zato pa toliko bolj prisrčno in prijetno.

B. Levec

Prizor z velikega tekmovanja gasilcev

FILMI V OKTOBRU

Obveščamo vse obiskovalce, da se bodo od 1. oktobra dalje pričele večerne predstave ob 19.30.

1. oktobra ob 19.30 in 19.30 — italijanski film TAJNI HUIDICEV AGENT. Film o tajnem agentu, ki nas bo navdušil s številnimi akcijami. V glavnih vlogah Karin Dore in Paul Rubens.
2. oktobra ob 19.30 — ameriški film MUZ ZAKONA. Burt Lancaster nas v vlogi pogumnega šerifa popelje v eno od svojih napetih pustolovščin.
3. oktobra ob 19.30 — ameriški film OSVOBODITEV BYRONA JOHNSA. Film prikazuje sodobna vprašanja rasne diskriminacije.
4. oktobra ob 17.00 in 19.30 — švedski film PIKA NOGAVIC. Film je posnet po priljubljeni mladinski knjigi. V glavnih vlogah Inger Nilsson.
5. oktobra ob 16.00 in 19.30 — ameriški film BOJEVNIKI. Vojni film, ki je požel številne uspehe po vsem svetu.
6. oktobra ob 19.30 — ameriški film JAGODE IN KRI. Film prikazuje uporno mladino v Združenih državah Amerike. V glavnih vlogah Bruce Davidson.
7. oktobra ob 19.30 — francoski film SUZNJA SVOJIM ZELJA. Družbena drama.
8. oktobra ob 19.30 — ameriški film IDIOT V HOLYWOODU. Spet nas bo zabaval znani komik Jerry Lewis.
9. oktobra ob 16.00 in 19.30 — francoski film BORSALINO. Alain Delon in Jean-Paul Belmondo se bosta v tem filmu spopadla s podzemljem.
10. oktobra ob 19.30 — italijanski film POZABLJENI REVOLVERAS. Film z divjega zahoda.
11. oktobra ob 19.30 — nemški film POLNOČ NA REBERNIKU. Kurt Jürgens se bo tokrat predstavil v napeti kriminalki.
12. oktobra ob 19.30 — ameriški film AVTOSTOPARKA. Film o zakonu, ljubezni in zvestobi. V glavnih vlogah Rod Steiger.

23. oktobra ob 19.30 — italijanski film AFERA NA AZURNI OBALI. Neustrašni agent rešuje zapleten primer. V glavni vlogi Rod Danna.
26. oktobra ob 19.30 — ameriški film VENEC POPKOV. Družbena drama. V glavni vlogi Hywell Bennett.
28. oktobra ob 19.30 — francoski film ZADNJI NASLOV. Drama iz sodobnega življenja. V glavni vlogi Lino Ventura.
29. oktobra ob 16.00 in 19.30 — kanadski film UVAJANJE V LJUBEZEN. Pripoved o ljubezni in mladosti.
30. oktobra ob 19.30 — italijanski film MASCEVALEC IZ CAROLINE.

Lep uspeh rezervnih oficirjev

23. septembra je bilo na Igu pri Ljubljani republiško tekmovanje v taktično-orientacijskem pohodu z rezervne vojaške starešine, na katerem je sodelovala tudi ekipa naše občine. Tekmovalo je nam 50 tričlanskih ekip iz vseh občin širom Slovenije.

Ekipa občine Cerknice je s 671 točkami presenetljivo zmagala, osvojila prehodni pokal, poseben pokal pa je dobila v trajno last. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa občine Ormož s 657 točkami, tretja pa je bila ekipa občine Tolmin s 655 točkami. Tudi drugo in tretje uvrščeni ekipi sta dobili lepa pokala v trajno last.

Organizator tekmovanja, Zveza vojaških starešin Slovenije, je prvim dvajsetim najboljšim posameznikom razdelil lepe praktične nagrade, ki so jih bili deležni tudi člani cerkniške ekipe. J. Otničar

Boj za prvo mesto med Javorom in Brestom

V SPOMIN

Sporočamo žalostno vest, da je 4. septembra v petindvajsetem letu starosti tragično preminil naš delavec JOŽE ŠUSTAR.

V Tovarni pohištva Cerknica se je zaposlil leta 1952. Letos bi

praznoval dvajsetletni delovni jubilej. Vseh dvajset let je bil na delovnem mestu kurjača v kotlovnici.

Tovariš Šustar je bil zelo marljiv delavec in ni poznal počitka. Sodelavci so ga imeli radi — spoštovali so ga prav zaradi izredne marljivosti.

Naš kolektiv je z njim izgubil delavca, ki je s svojim delom dal zgled vsem ostalim delavcem.

Delovna skupnost TP Cerknica

V SPOMIN

Naš kolektiv je za vedno zapustil delavec FRANC KOROŠEC. Star je bil komaj dvaindeset let. Dolgo se je boril z zahrbtno boleznijo, 26. julija pa ji je podlegel.

Tovariš France se je rodil 15. 11. 1940 v Cerknici. V Tovarni pohištva pa se je zaposlil 4. aprila 1957.

Na delovnem mestu je bil vreden, svoje delo je opravljal s posebno ljubeznijo.

Delovna skupnost TP Cerknica

10. avgusta letos je po krajši boleznini umrl naš sodelavec in dolgoletni član kolektiva Tovarne lesnih izdelkov Stari trg

FRANC KOČEVAR

star 63 let, doma iz Starega trga. Ohranili ga bomo v spominu.

Delovna skupnost TLI Stari trg

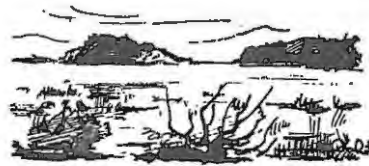
Naši upokojenci

V avgustu so odšli v zasluženi pokoj naslednji člani kolektiva Tovarne pohištva Cerknica:

Mulec Anica, roj. 14. 1. 1920, zaposlena v TP Cerknica od 24. 10. 1966;

Albreht Jože, roj. 31. 1. 1917, zaposlen v TP Cerknica od 7. 8. 1950;

Šparemblek Franc, roj. 10. 1. 1922, zaposlen v TP Cerknica od 1. 5. 1965.

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Božo LEVEC. Uredniški odbor: Tone KEBE, Božo LEVEC, Tone LOVKO, Stanka MEKINDA, Danilo MLINAR, Ivan NAJGER, Alojz OTNIČAR, Janez PRAPROTNIK, Miha SEPEC, Ivan ŠKRABEC, Janez VOLJČ in Zdravko ZABUKOVEC. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.